



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 marca 2022 r.

ZP-KNPS.431.6.2.2022.MS

Pani
Monika Babińska-Staniszcak
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Piławie Górnej

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17-19 stycznia 2022 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej mieszczącym się przy ul. Piastowskiej 69, 58-240 Piława Górna, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 17 stycznia 2022 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 23 grudnia 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2022 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Monika Babińska-Staniszcak, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Piławie Górnej od 24 grudnia 2019 r., która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 7 marca 2022 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowością działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Piławie Górnej w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników

jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),

- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadanie określone w art. 17 ust. 1 pkt 7 w okresie objętym kontrolą realizowane było poprzez wydawanie decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez Dyrektora Ośrodka, upoważnionego w tym zakresie przez Burmistrza Gminy Piława Górna.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Gmina Piława Górna utworzyła na swoim terenie mieszkanie chronione, które prowadzone jest od dnia 2 stycznia 2020 r. w Piławie Górnej, w lokalu mieszkalnym położonym w budynku przy Placu Piastów Śląskich 5/1-6.

Rada Miejska w Piławie Górnej w dniu 30 stycznia 2020 r. podjęła Uchwałę Nr XV/79/2020 w sprawie określenia szczegółowych zasad odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 8, 9 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Ustalono, że Gmina Piława Górna realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja

i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie posiada na swoim terenie domów pomocy społecznej o zasięgu gminnym (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy), jednakże - jak wyjaśnił Dyrektor – potrzeby mieszkańców w tym zakresie są zaspakajane, bowiem osoby z terenu Gminy wymagające umieszczenia w dps kierowane są do placówek odpowiedniego typu, znajdujących się najbliższej miejsca zamieszkania.

Na terenie Gminy Piława Górna funkcjonuje Klub „Senior+”, z siedzibą w Piławie Górnej przy ul. Piastowskiej 29. Placówka o zasięgu gminnym działa na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Piławie Górnej Nr XIV/75/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia na terenie Gminy Piława Górna ośrodka wsparcia pod nazwą Klub Senior+. Zgodnie z § 2 uchwały ośrodek wsparcia działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej w Piławie Górnej. Utworzony został w formie klubu samopomocy w celu wykonywania zadań własnych Gminy Piława Górna w zakresie zapewnienia wsparcia seniorom poprzez umożliwienie korzystania z oferty opiekuńczej, aktywizującej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej oraz prozdrowotnej.

Gmina Piława Górna w okresie objętym kontrolą nie udzielała pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy) z uwagi na brak wniosków w powyższym zakresie.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Gmina nie realizuje zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłuską żywiolową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

Gmina Piława Górna nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5) z uwagi na brak w okresie objętym kontrolą zgłaszanych potrzeb w tym zakresie, jednakże – jak wyjaśnił Dyrektor – w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, Gmina udzieli stosownej pomocy, bowiem istnieje możliwość zawarcia porozumienia ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Dzierżonowie w sprawie powierzenia zadania publicznego w zakresie kierowania mieszkańcami Gminy Piława Górna do ŚDS w Dzierżonowie.

W Gminie Piława Górna realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy dotyczące koordynacji realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Dyrektor OPS nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne (art. 110 ust. 5 ustawy) ponieważ – jak wyjaśnił – nie było takiej potrzeby, natomiast pracownicy Ośrodka wszystkie zainteresowane osoby pouczali o sposobie i trybie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne oraz pomagali sporządzać stosowne wnioski do sądów.

OPS w Piławie Górnej w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy), jednakże pracownicy Ośrodka udzielali niezbędnych informacji zainteresowanym, udostępniali druki oraz w razie potrzeby pomagali skompletować wnioski i przesłać je wraz z dokumentami do właściwych organów.

Dyrektor OPS w Piławie Górnej składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Osoba zatrudniona na stanowisku Dyrektora OPS w Piławie Górnej spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł (do 29.05.2021 r. w wysokości 250 zł) wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku, realizujący pracę socjalną. Dodatek ten nie był wliczany do wynagrodzenia zasadniczego pracowników socjalnych. W aktach personalnych pracowników Ośrodka znajdowały się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Piława Górna zamieszkałą przez 6 007 mieszkańców, w tym 223 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2021 r.) W OPS w Piławie Górnej na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku (3 etaty).

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku OPS w Piławie Górnej powyższy wskaźnik został spełniony w stosunku do liczby mieszkańców.

W zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że OPS w Piławie Górnej nie zatrudnia osoby na stanowisku Kierownika Klubu „Senior +”.

Zgodnie z częścią IV.2. ust. 8 Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021- 2025 ustanowionego Uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 10) ośrodkiem wsparcia kieruje Kierownik, który może pełnić równocześnie inną funkcję w ośrodku wsparcia (np. terapeuty zajęciowego), w wymiarze odpowiadającym łącznie 1 etatowi w Dziennym Domu „Senior+” lub w wymiarze odpowiadającym czasowi pracy w Klubie „Senior +”.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowość:

1. brak zatrudnienia osoby na stanowisku Kierownika Klubu „Senior+”.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Zatrudnić osobę na stanowisku Kierownika Klubu „Senior+”.

Podstawa prawna: część IV.2. ust. 8 Programu wieloletniego „Senior +” na lata 2021-2025 ustanowionego Uchwałą Nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. (M.P. z 2021 r., poz. 10).

Termin wykonania: do 31 lipca 2022 r.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Burmistrz Gminy Piława Górna
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt
Ewelina Zygmunt

